

Program

S. Rahmaninov: Klavirski koncert št. 2 v c-molu, op. 18
(1873–1943)

Moderato

Adagio sostenuto

Allegro scherzando

L. Cherubini: Rekviem, št. 1, za zbor in orkester v
(1760–1842) c-molu (à la mémoire de Louis XVI)

Introit et Kyrie

Graduale

Dies irae

Offertorium. Domine Jesu Christe

Offertorium. Hostias

Sanctus

Pie Jesu

Agnus Dei

36. koncertna sezona/koncert I

Glasbeni
abonma

Simfonični orkester RTV Slovenija Zbor Slovenske filharmonije

Danijel Brecelj, klavir

Martina Batič, zborovodja

Marko Munih, dirigent

ob 19.00: Predstavitve monografije **Moje izrazno sredstvo so roke - Umetniška pot Marka Muniha**
Gosta: dirigent Marko Munih in muzikologinja dr. Sonja Kralj Bervar, avtorica knjige

Kulturni dom Nova Gorica

Bevkov trg 4

5000 Nova Gorica

05 335 40 16

blagajna@kulturnidom-ng.si

www.kulturnidom-ng.si

Ponedeljek, 24. oktober 2016, ob 20.15
Velika dvorana Kulturnega doma Nova Gorica

»Vzgojen sem v krščanskem duhu. Vsaka sakralna glasba ima v sebi nekaj poduhovljenega, nič nasilnega, rekviemi, maše in oratoriji so plemenita in zelo sporočilna dela, zato imam do njih veliko afiniteto,« je Marko Munih povedal v intervjuju za Delo (25. 1. 2016). To je popotnica v svečani uvod 36. sezone Glasbenega abonmaja in v praznovanje 80-letnice maestra, ki svojo dirigentsko pot zaključuje na odru novogoriškega kulturnega doma z dvema izvrstnima primorskima ustvarjalcema. Za glasbeno praznovanje je dirigent, ki je danes razpet med zelenomodrim Mostom na Soči in belo Ljubljano, izbral dve kompozicijski mojstrovini: znameniti koncert za klavir *Rach 2* in veličasten *Cherubinijev Rekviem*. Obe deli sta prežeti z globino, filozofijo bivanjskega in poduhovljenostjo – temeljnimi lastnostmi, ki jih je Marko Munih iskal in poskušal vedno živo podati pri svojem dirigentskem poslanstvu.

Luigi Cherubini je *Rekviem v c-molu* napisal po naročilu družine Bourbon v spomin na Louisa XVI. Je veličastno delo, ki so ga glasbene avtoritete častile že od prve izvedbe in ga primerjale z Mozartovim Rekvieom. Vendar pa Cherubinijeva maša za umrlimi zrcali romantiko z napredno orkestracijo. Pri skladbi, ki prevzema stavke latinske maše, glasba od počasnega in krhkega preide s fanfarami k udarnemu, nato zopet zapade v mehko in spet k teatraličnemu. Zasveti se žarek svetlobe, ki hitro ponikne v žalobnost. Iz tega se zgradi močan klimaks, ki izzvani v mirnost odhajanja.

Drugi klavirski koncert je Sergej Rahmaninov napisal leta 1900 in ga istega leta sam krstno izvedel. Skladba ima simboličen pomen v življenju skladatelja. Napisal ga je po zdravljenju in hipnozi, ko je več let taval v depresiji in alkoholizmu zaradi katastrofalnega poraza ob izvedbi prve simfonije. Klavirski koncert je posvetil dr. Dahlu, saj je terapija uspela in skladatelja rešila. S to sijajno skladbo si je utrdil sloves. V njej se odražajo vse skladateljske in pianistične odlike Rahmaninova, ki se je v zgodovino zapisal kot eden največjih pianistov vseh časov in kot zadnji predstavnik imenitne ruske romantične tradicije. Izredno virtuoznost in bravuroznost, ki ju delo zahteva, zmorejo le najboljši pianisti.

Marko Munih (Most na Soči, 1936) je diplomu iz dirigiranja opravil leta 1961 v razredu prof. Danila Švare na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Med 1963 in 1964 se je izpopolnjeval in bil asistent pri maestru Lovru von Matačiču v Frankfurtu. Leta 1958 je prevzel vodstvo PAZ Vinko Vodopivec. Leta 1963 je postal dirigent Orkestra Slovenske filharmonije in to delo opravljal do 1971, ko je nastopil mesto zborovodje Komornega zbora RTV Slovenija. Zbor je vodil do leta 1979, ko je postal odgovorni urednik glasbenega programa nacionalnega radia. Redno je dirigiral obema najpomembnejšima orkestroma (Slovenska filharmonija in RTV Slovenija). APZ Tone Tomšič je vodil med letoma 1965 in 1975. Je prejemnik študentske Prešernove nagrade za dirigiranje, dveh nagrad Prešernovega sklada, Betettove nagrade za poustvarjalnost in srebrnega častnega

znaka svobode Republike Slovenije. Z domačimi simfoničnimi orkestri ali kot gost tujih ansamblov je koncertiral po Evropi, ZDA in Kanadi. V njegovem repertoarju imajo pomembno mesto vokalno-instrumentalna dela različnih obdobij (Haydnovi Letni časi, Verdijev, Mozartov in Faurejev Rekviem, Dvořakova Stabat Mater, kantate Sonetni venec Lucijana Marije Škerjanca, Te Deum Blaža Arniča, kantate Orglar Marijana Lipovška, simfonije Pietà Primoža Ramovša, Ekstaze smrti Alojza Srebotnjaka). Od leta 2006 je umetniški vodja Okteta Vrtnica. Zadnja leta pa sodeluje tudi kot član žirije na uglednem mednarodnem zborovskem tekmovanju Seghizzi v Gorici (Italija).

»Dirigent Marko Munih je svoje življenje posvetil glasbi v najširšem pomenu in kot ena najvidnejših osebnosti glasbenega poustvarjanja šestdeset let sooblikoval glasbeno življenje pri nas. Njegova umetniška osebnost se je skoraj hkrati oblikovala na zborovskem in orkestrskem področju. Izkušnje, ki si jih je pridobil pri dolgoletnem delu, so ga izoblikovale v tenkočutnega in muzikalno globoko osveščenega poustvarjalca tuje in domače vokalno-instrumentalne glasbe.« (iz utemeljitve ob podelitvi zlate plakete JSKD za življenjsko delo, 2016)

O Marku Munihu je nastala obsežna bibliografija objav. Najnovejši monografiji sta izšli ob njegovem 80. jubileju pri založbi Didakta. Pod prvo obsežno monografijo **Maestro Marko Munih - Sotočja življenja in glasbe** je podpisana **Danica Taljat**. Druga, prav tako obširna **Moje izrazno sredstvo so roke - Umetniška pot Marka Muniha** pa je delo **Sonje Kralj Bervar**.

Danijel Breclj (Šempeter pri Gorici, 1988) se je učil klavir na Glasbeni šoli Nova Gorica pri prof. Klavdiji Jamšek. Zatem je njegov talent odkril prof. Sijavuš Gadžijev, ki ga je sprejel v svoj razred na Srednji glasbeni in baletni šoli v Ljubljani. Študij klavirja je opravil na Conservatoire National Supérieur de Musique de Paris, kjer je leta 2011 magistriral. Tam je študiral tudi kompozicijo. Od leta 2012 opravlja specialistični študij klavirja pri prof. Leonidu Margariusu na pianistični akademiji Incontri col maestro v Imoli, zaključuje pa tudi magistrski študij klavirja na Mozarteumu v Salzburgu pri prof. Rolfu Plaggeju. Je dobitnik najvišjih nagrad na državnih in mednarodnih tekmovanjih (TEMSIG, francoska Fundacija Yamaha in Piano à Mayenne – obe v Franciji, »Guido Alberto« Fano v Italiji, klavirsko tekmovanje Toronto, Kanada). Za umetniške dosežke je prejel Škerjančevo nagrado Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana. Koncertira v Sloveniji, Italiji in Franciji ter pogosto izvaja tudi svoje skladbe. Kot solist je nastopil s simfoničnimi orkestri Slovenske filharmonije, RTV Slovenija, Univerze v Groningenu in Mitteleuropa, z dirigenti Antonom Nanutom, Markom Munihom in drugimi.

Simfonični orkester RTV Slovenija je v šestdesetih letih, od ustanovitve leta 1955, zapustil pomembno umetniško sled. Poleg studijskih in koncertnih snemanj za nacionalni glasbeni arhiv orkester z raznolikimi programi privablja številno poslušalstvo. Posnel je skoraj celoten slovenski simfonični repertoar in je za najboljše poustvaritve domačih skladb prejel visoka priznanja. Širok krog poslušalcev si pridobiva s koncerti orkestrirane popularne glasbe, ki jih izvaja z najopaznejšimi ustvarjalci domače zabavne glasbe. Domača in mednarodna diskografija orkestra obsega več kot 400 zgoščenk. Od leta 2006 je šef orkestra odlični kitajski dirigent En Shao. V zadnjem desetletju je orkester pozornost zbudil z odmevnimi projekti z najvidnejšimi glasbenimi zvezdami današnjega časa. Redno gostuje v evropskih prestolnicah kulture, v zadnjih sezonah z velikim uspehom v sloviti amsterdamski dvorani Concertgebouw, v dunajskem Musikverein in Konzerthausu, v dvorani Kölnske filharmonije, na turnejah in posameznih priložnostnih koncertih v državah Evropske unije.

Zbor Slovenske filharmonije je začel delovati leta 1991 kot poklicni sestav pod imenom Slovenski komorni zbor, ki ga je ustanovil in vodil dr. Mirko Cuderman. Leta 1998 je postal del Slovenske filharmonije in se v letu 2015 preimenoval v Zbor Slovenske filharmonije. Leta 2012 je taktirko prevzela dotedanja pomočnica direktorja za zbor, Martina Batič. Zbor svoje poslanstvo uresničuje v Vokalnem abonmaju, z izvajanjem vokalno-instrumentalne glasbe z Orkestrom Slovenske filharmonije in v sodelovanju z drugimi slovenskimi in tujimi orkestri. Od ustanovitve je nanizal okrog 700 koncertov doma in v tujini. Zbor je vodilo okrog 107 najvidnejših slovenskih in uglednih tujih dirigentov. Posnel je več kot osemdeset zgoščenk in je prejemnik več umetniških priznanj ter nagrad.

Martina Batič (Ajdovščina, 1978) je po diplomu iz glasbene pedagogike na Akademiji za glasbo Ljubljana leta 2004 na Münchenski Visoki glasbeni šoli v razredu Michaela Gläserja z odliko končala podiplomski študij. Izpopolnjevala se je pri Ericu Ericsonu. Projektno je sodelovala s Komornim zborom RTV Slovenija in bila večkrat sodirigentka Slovenskega otroškega zbora. Pred nastopom mesta pomočnice direktorja Slovenske filharmonije za področje zbora leta 2009 je pet let uspešno vodila zbor Opere SNG Ljubljana. Leta 2012 je postala umetniški vodja Zbora Slovenske filharmonije. Zmaga na prestižnem tekmovanju mladih zborovskih dirigentov Eric Ericson leta 2006 ji je odprla vrata v svet poklicnega zborovodstva. Pripravlja zборе za vokalno-instrumentalne koncerte največjih mednarodnih dirigentskih imen. Je cenjena žirantka in priljubljena predavateljica na zborovodskih projektih doma in v tujini.

Metka Sulič